

Till församlingarna

- Innehåll: 1. Frågan om arbetsförhållanden och pensionsavgifter för skriftskollägers hjälpledare
2. Avtalsdelegationens byrå stängd 19-23.7.1999

1. Frågan om arbetsförhållanden och pensionsavgifter för skriftskollägers hjälpledare

Byrån för kyrkans avtalsdelegation och kyrkostyrelsens pensionsbyrå har fått förfrågningar om huruvida hjälpledare på skriftskolläger skall anses vara i arbetsförhållande och huruvida pensionsavgift skall betalas för deras arvoden.

Frågan om hjälpledarna står i arbetsförhållande till församlingen måste besvaras dels utgående från lagen om arbetsavtal, dels utgående från hjälpledarnas konkreta uppgifter och storleken av de arvoden som betalas till dem. I 1 § lagen om arbetsavtal definieras begreppet arbetsförhållande. Kännetecknen på ett arbetsförhållande är att arbetet utförs enligt avtal åt en annan, mot lön eller annat vederlag, samt under arbetsgivarens ledning och uppsikt. Det måste således dels utredas när minimikännetecknen på ett arbetsförhållande är uppfyllda, dels vilken ställning skriftskollägers hjälpledare de facto har samt hur stort deras arvode är i relation till kännetecknen på ett eventuellt arbetsförhållande.

I allmänhet är hjälpledarna skolelever som är aktiva inom församlingens ungdomsarbete och har fått utbildning för hjälpledaruppgifterna i 1-2 år. Hjälpledarutbildningen är i funktionellt hänseende integrerad med församlingens övriga ungdomsarbete. Från församlingens synpunkt utgör hjälpledarutbildningen en del av den kristna fostran som församlingen ger sina medlemmar samt ett sätt att förverkliga tron i det praktiska livet. Syftet med hjälpledarutbildningen är inte att för församlingen utbilda arbetskraft i stället för eventuella andra rekryteringar utanför församlingen (jfr. t.ex. läroavtalsutbildning). Församlingens ungdomsarbete och hjälpledarutbildningen som en del av detta konkretiserar församlingens mission med tillhörande fostraransvar. Detta kommer till uttryck också på det sättet att för hjälpledarna på skriftskollägren ofta av församlingens arbetstagare ordnas också egna program, utbildning, bönestunder och andra aktiviteter. Tiden som hjälpledare är på sätt och vis kulmen på den fostringsperiod som börjat när den unga själv har blivit konfirmerad.

Om den ovanstående beskrivningen passar in på hjälpledarnas lägerverksamhet och om det arvode som betalas till hjälpledarna för lägertiden är skäligt i förhållande till deras ställning (arvodet är i allmänhet något hundratal mark, beroende på hur länge lägret pågår), är utgångspunkten den att hjälpledarna inte anses stå i arbetsförhållande till församlingen och att något arbetsavtal följaktligen inte ingås med dem. För

undvikande av missförstånd är det skäl att inte kalla hjälpedararvodet för lön. På arvodet skall inte heller betalas pensionsavgift till kyrkans centralfond. Pensionsavgift betalas endast för arbete som har utförts i tjänste- eller arbetsförhållande. Eftersom hjälpedarna inte står i arbetsförhållande till församlingen är det skäl att t.ex. olycksfallsförsäkra dem.

I vissa fall måste emellertid den bedömningen göras att skriftskollägers hjälpedare, med avvikelse från vad som sägs ovan, står i arbetsförhållande till församlingen. T.ex. i situationer då församlingen anställer ordinarie skriftskollägerspersonal, dvs. utöver hjälpedarna också andra arbetstagare (ofta äldre ungdomar eller vuxna), som t.ex. skall svara för lägersäkerheten kvälls- och nattetid eller att utföra ansvarsfullt undervisningsarbete, måste dessa i allmänhet anses vara arbetstagare. Så är fallet även om de skulle kallas hjälpedare. Till denna kategori av arbetstagare betalas i allmänhet inte arvode utan en klart definierad lön för lägertiden.

2. Avtalsdelegationens byrå stängd 19-23.7.1999

Byrån för kyrkans avtalsdelegation hålls på grund av semesterperioden stängd från måndagen 19.7.1999 till fredagen 23.7.1999. Under denna tid kan Ni kontakta oss per fax, 09-1802 428. Vi börjar besvarar faxen 26.7.1999.

Avtalsdirektör

Risto Voipio

Jurist

Timo von Boehm